

Lovforslag nr. L 181. Fremsat den 29. marts 2006 af undervisningsministeren (Bertel Haarder)

## Forslag

til

# Lov om ændring af lov om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven) og af lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx)

(Ændring af grundforløbet i de treårige uddannelser)

### § 1

I lov nr. 95 af 18. februar 2004 om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven), som ændret ved § 2 i lov nr. 590 af 24. juni 2005, foretages følgende ændringer:

1. § 10 affattes således:

»§ 10. Grundforløbet skal give eleverne faglig indsigt og forståelse samt en indføring i gymnasiale arbejdsmetoder og danne grundlag for elevernes valg og gennemførelse af studieretning samt basis for udvikling af elevernes almendannelse.

Stk. 2. Grundforløbet består af dansk, engelsk, 2. fremmedsprog, historie, idræt, et kunstnerisk fag, matematik, et naturvidenskabeligt fag, et naturvidenskabeligt grundforløb og samfundsfag samt almen sprogforståelse og almen studieforberedelse, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Skolen kan beslutte, at dansk, engelsk, 2. fremmedsprog, historie og idræt først begynder samtidig med studieretningsforløbet.«

2. Efter § 10 indsættes:

»Samlet procentsats i grundforløbet og studieretningsforløbet til almen studieforberedelse

§ 10 a. 10 pct. af uddannelsestiden i det samlede forløb op til studentereksamen skal anvendes til samarbejde og sammenhæng mellem fagene (almen studieforberedelse). Ved udgangen af 1.g skal mindst 1/3 af den samlede uddannelsestid til almen studieforberedelse være gennemført.«

3. § 11, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

### § 2

I lov nr. 96 af 18. februar 2004 om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx) foretages følgende ændring:

1. I § 8 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Såfremt skolen har besluttet at udstrække studieområdet del 1 op til et år, kan skolen beslutte, at der fra grundforløbets start påbegyndes undervisning i yderligere et eller flere fag end de, der er nævnt i stk. 2 og 3.«

### § 3

Loven træder i kraft den 1. august 2006.

## Bemærkninger til lovforslaget

### Almindelige bemærkninger

#### 1. Lovforslagets baggrund

Undervisningsministeren nedsatte i april 2005 Følgegruppen for Reform af de Gymnasiale Uddannelser. Følgegruppen består af tre personer og har ifølge sit kommissorium til opgave at følge og foretage en vurdering af realiseringen af gymnasireformen, jf. blandt andet lov nr. 95 af 18. februar 2004 om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven), som ændret ved lov nr. 590 af 24. juni 2005, og lov nr. 96 af 18. februar 2004 om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx). Følgegruppen skal afgive en halvårlig rapport til undervisningsministeren samt en afsluttende rapport efter første gennemløb af de treårige uddannelser i 2008.

#### 1.1. Ændring af grundforløbet mv. i de treårige gymnasiale uddannelser

##### 1.1.1. Følgegruppens forslag vedrørende grundforløbet i stx-uddannelsen

Følgegruppen har i sin anden rapport (januar 2006) blandt andet peget på, at de krav og vilkår, der gælder for det halvårige grundforløb, gør det naturligt at forvente, at man vil opleve vanskeligheder med at realisere målene for grundforløbet fuldt ud. Gymnasieskolerne er forskellige, og derfor vil vanskelighederne være forskellige fra skole til skole.

En del skoler har endvidere over for undervisningsministeren givet udtryk for, at der er behov for luft i grundforløbet. Dette skyldes, at der er mange fag i grundforløbet, at mindst 20 pct. af uddannelsestiden skal bruges til det faglige samarbejde, og at eleverne møder for mange lærere på for kort tid i grundforløbet.

Gruppen har på denne baggrund anbefalet, at skolerne får større frihed til selv at bestemme, hvordan undervisningen i almen studieforberedelse skal fordeles over det treårige forløb, således at kravet om, at mindst 20 procent af uddannelsestiden i grundforløbet skal anvendes til almen studieforberedelse, bortfalder.

I stedet har følgegruppen foreslået en samlet procent-sats på 10 procent for hele forløbet i almen studieforberedelse op til studentereksamen, herunder at mindst 1/3 af uddannelsestiden til almen studieforberedelse skal være gennemført ved udgangen af 1.g. Den større frihed, som skolerne får til at tilrettelægge grundforløbet og almen studieforberedelse, indebærer ikke, at skolerne kan undlade at påbegynde almen studieforberedelse i grundforløbet.

I konsekvens heraf har følgegruppen desuden foreslået, at almen studieforberedelse ikke nødvendigvis skal evalueres efter grundforløbet, men at evalueringen skal finde sted, når 1/3 af den samlede uddannelsestid til almen studieforberedelse er gennemført. Evalueringen skal således senest finde sted ved afslutningen af 1.g, og der er dermed mulighed for, at prøven kan indgå som en årsprøve.

Samlet set vil de foreslåede ændringer give skolerne mulighed for

- at begrænse antallet af fag i grundforløbet,
- at anvende en større del af uddannelsestiden til sammenhængende undervisningstid i det enkelte fag og
- herigennem at reducere antallet af lærere, som eleverne møder i grundforløbet.

De foreslåede regelændringer giver den enkelte rektor mulighed for at finde løsninger på de vanskeligheder, som nogle skoler har oplevet.

##### 1.1.2. Følgegruppens forslag vedrørende grundforløbet i uddannelserne til hhx og htx

Følgegruppen har i sin rapport lagt vægt på, at der ikke for hhx og htx i samme grad som for stx er tilkendegivet problemer med grundforløbet, men at der på en række skoler har været rejst kritik af fordelingen af timer til studieområdet i henholdsvis grundforløbet og studieretningsforløbet. Argumentet bag kritikken har været, at det faglige samspil har de bedste vilkår senere i uddannelsen, fordi eleverne her kan arbejde på baggrund af mere solid enkeltfaglig viden.

For at sikre studieområdet bedre vilkår foreslås det, at skolerne får frihed til selv at beslutte, om der fra

grundforløbets start skal påbegyndes undervisning i yderligere et eller flere fag end de, der er nævnt i lovens § 8, stk. 2 (hhx) og stk. 3 (htx), samt at skolerne får frihed til at udstrække studieområdets første del (herefter kaldet studieområdets del 1) ud over grundforløbets længde. Ved at give skolerne frihed til at påbegynde flere fag i grundforløbet kan der kompenseres for de timer fra studieområdets del 1, der placeres i begyndelsen af studieretningsforløbet. Den større frihed, som skolerne får til at tilrettelægge grundforløbet og studieområdet, indebærer ikke, at skolerne kan unnlade at påbegynde studieområdet i grundforløbet.

## 2. Lovforslagets hovedindhold og uddybning af baggrunden for dette

### 2.1. Baggrunden for de foreslåede ændringer af grundforløbet mv. i uddannelsen til stx

En række skoler har oplevet vanskeligheder med den første gennemførelse af grundforløbet, uden at vanskelighederne dog nødvendigvis har været de samme, mens andre skoler ikke har haft vanskeligheder. Det forekommer derfor hensigtsmæssigt – og i overensstemmelse med anbefalingerne fra følgegruppen – at ændre lovens § 10 om grundforløbets indhold, således at skolerne opnår større frihed til at tilrettelægge grundforløbet.

Der er navnlig tre forhold, der har givet anledning til vanskeligheder i grundforløbet:

- Fagtrængsel

Grundforløbet er meget kompakt, idet det består af almen studieforberedelse, almen sprogforståelse, naturvidenskabeligt grundforløb, dansk, engelsk, 2. fremmedsprog, historie, samfundsfag, idræt, matematik, et naturvidenskabeligt fag og et kunstnerisk fag. Gymnasieskolerne kan ganske vist lokalt beslutte at udskyde starten på 2. fremmedsprog til efter grundforløbet, men det ændrer ikke på, at eleverne det første år skal nå at få indsigt i et meget stort antal fag. Hertil kommer almen sprogforståelse, almen studieforberedelse og naturvidenskabeligt grundforløb.

- Omfanget af fagligt samarbejde

De mindst 20 procent af den samlede uddannelsestid i grundforløbet, der skal anvendes til almen studieforberedelse, svarer til rundt regnet mindst 90 timer. Herudover skal der anvendes 45 timer af den samlede uddannelsestid til almen sprogforståelse og 60 timer til det naturvidenskabelige grundforløb, og samlet set er det således næsten 200 timer af grundforløbets 450-500 timer, der skal anvendes til fagligt samarbejde. De resterende 250-300 timer skal fordeles mellem de ni

- Antallet af lærere som den enkelte elev møder i grundforløbet.

Fagtrængslen og omfanget af det faglige samarbejde gør, at den enkelte elev møder mange forskellige lærere i løbet af det halvårslige grundforløb, og den enkelte elev oplever dermed også ”lærertrængsel”.

### 2.2. Ændringer af reglerne om grundforløbet i uddannelsen til stx

Ændringerne er af rent strukturel karakter og påvirker hverken de faglige mål, bestemmelserne om det faglige indhold, evalueringskriterierne eller kravene til faglig progression, som disse er fastsat i gymnasie-reformen.

Ændringerne indebærer, at der bliver mulighed for at begrænse antallet af fag i grundforløbet, for at anvende en større del af uddannelsestiden til sammenhængende undervisningstid i de enkelte fag og for at reducere antallet af lærere, som eleverne møder i grundforløbet.

De foreslåede regelændringer sikrer ikke i sig selv en løsning, men giver yderligere muligheder for, at ledelsen på den enkelte skole kan finde holdbare løsninger.

#### 2.2.1. Løsning på bindingerne til almen studieforberedelse i uddannelsen til stx

Det foreslås at fjerne kravet om, at mindst 20 pct. af uddannelsestiden i grundforløbet skal anvendes til almen studieforberedelse, og i stedet indsætte et krav om, at der skal anvendes 10 pct. af uddannelsestiden til almen studieforberedelse i hele forløbet op til studentereksamen, herunder at mindst 1/3 af den samlede tid til almen studieforberedelse skal være gennemført ved afslutningen af 1.g. Derved opnås en større frihedsgrad for den enkelte skole, således at rektor får bedre muligheder for at tilpasse grundforløbet til skolens behov. De skoler, der har behov for at kunne tilrettelægge grundforløbet lidt anderledes, vil kunne gøre det, og de skoler, der ønsker at kunne fortsætte med den nuværende ordning, vil kunne gøre dette. Den større frihed, som skolerne får til at tilrettelægge grundforløbet og almen studieforberedelse, indebærer ikke, at skolerne kan unnlade at påbegynde almen studieforberedelse i grundforløbet.

Som en konsekvens af den foreslåede ophævelse af kravet om, at mindst 20 pct. af uddannelsestiden i grundforløbet skal bruges til almen studieforberedelse, påtænkes det at erstatte det nuværende krav i stx-bekendtgørelsen om, at evaluering af almen studieforberedelse skal finde sted ved afslutningen af grundforløbet, med et krav om, at der skal finde en evaluering

sted i 1.g, når 1/3 af den samlede tid til almen studieforberedelse er gennemført, dvs. senest i forbindelse med årsprøverne efter 1.g.

### 2.2.2. Mulighed for at skolerne kan vælge, at treårige fag først starter med studieretningsforløbet i uddannelsen til stx

For yderligere at mindske fagtrængslen i grundforløbet påtænkes det at fjerne det nuværende krav i lovens § 10, stk. 1, om, at alle ni fag (dansk, engelsk, 2. fremmedsprog, historie, idræt, et kunstnerisk fag, matematik, et naturvidenskabeligt fag og samfundsfag) skal indgå i grundforløbet samtidig med almen sprogforståelse, almen studieforberedelse og naturfagligt grundforløb. I stedet foreslås det, at skolerne - i lighed med den frihed, de har til at beslutte dette for så vidt angår 2. fremmedsprog - får frihed til at beslutte, at undervisningen i et eller flere af de obligatoriske fag dansk, engelsk, historie og idræt, som eleverne i dag har i samtlige tre år, først begynder samtidig med studieretningsforløbet. Skolerne får dermed større frihed til at fordele den samlede uddannelsestid til disse fag mere fleksibelt og efter lokal beslutning.

For hvert af de fag, som en skole vælger at påbegynde i grundforløbet tilsigtes det at bibeholde kravet i stx-bekendtgørelsen om, at hvert af de fag i grundforløbet, der indgår med særfaglig undervisning, skal have mindst 25 timers uddannelsestid, som dels anvendes til særfaglig undervisning, dels til faglig undervisning i samspil med andre fag, fx inden for rammerne af almen studieforberedelse.

### 2.3. Ændringerne af grundforløbet i uddannelserne til hhx og htx

Nærværende lovforslag vedrører for så vidt angår uddannelserne til hhx og htx skolerens mulighed for at påbegynde flere fag i grundforløbet.

Forudsætningen for, at denne del af lovforslaget kan bruges i praksis, er, at skolerne får større frihed til selv at bestemme, hvor lang en periode de fastsatte timer for studieområdet i grundforløbet skal strække sig over.

Det tilsigtes derfor at ændre i bekendtgørelserne om hhx og htx, således at studieområdet del 1 kan udstrækkes op til et år, hvilket i givet fald vil betyde, at en del af studieområdet del 1 vil blive placeret i begyndelsen af studieretningsforløbet. Denne del af studieområdet forudsættes fortsat at starte samtidig med grundforløbet, og skolerne kan således ikke undlade at påbegynde studieområdet i grundforløbet.

Som en konsekvens heraf tilsigtes det at ændre bekendtgørelsen om uddannelsen til hhx og bekendtgø-

relsen om uddannelsen til htx, så skolerne får mulighed for at placere den interne prøve i studieområdet del 1 senest ved afslutningen af 1. år, hvis skolen har valgt at udstrække studieområdet del 1 op til et år. Hermed får skolerne mulighed for at lade prøven indgå som en årsprøve.

### 3. Økonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

### 4. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

### 5. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

### 6. Høring

Lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Akademikernes Centralorganisation, Amtsrådsforeningen, Ciriuss, CVU-Rektorkollegiet, Danmarks Erhvervspædagogiske Læreruddannelse, Danmarks Erhvervsskoleforening, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF), Danmarks Lærerforening, Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Center for Undervisningsmiljø, Dansk Industri, Dansk Magisterforening, Dansk Teknisk Lærerforbund, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS), De Samvirkende Invalideorganisationer, Det Centrale Handicapråd, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Efterskoleforeningen, Efterskolernes Lærerforening, Erhvervsakademirådet, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Foreningen af skoleledere ved de tekniske skoler (FS), Foreningen af Skolevejledere og Skolekonsulenter i Uddannelse- og Erhvervsorientering, Foreningen af studenterkursusrektorer, Forstanderforeningen for VUC, Frederiksberg Kommune, Frie Grundskolers Fællesråd, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Færøernes Skolevæsen, Grundskolerådet, Grønlands Hjemmestyre, Danmarkskontoret, Grønlands Hjemmestyre, Direktoratet for Kultur, Uddannelse og Kirke, Gymnasieskolernes Lærerforening (GL), Gymnasieskolernes Rektorforening, Handelskolernes Bestyrelsesforening (HBF), Handelsskolernes Forstander- og Inspektorforening (HFI), Handelsskolernes Lærerforening (HL), Indvandreret - Landsforeningen for flygtninge og indvandrere, Inge-

niørforeningen i Danmark (IDA), KL, Københavns Kommune, Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen, Københavns Kommune, Økonomisk sekretariatet, Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere, Landsorganisationen af Handelsskoleelever, Landsorganisationen i Danmark (LO), Landssammenslutningen af Kursusstudierende (LAK), Ledernes Hovedor-

ganisation, MVU-rådet, Private Gymnasier og Studenterkurser, Rektorkollegiet, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Rådet for de Gymnasiale Uddannelser, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet om kortuddannedes fortsatte uddannelse, Skole og Samfund, SUstyrelsen, TEAM Danmark og UNI\*C.

### 7. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner, amtskommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner, amtskommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ingen	Ingen

### Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

#### Til § 1

Der har, jf. de almindelige bemærkninger, vist sig at være tre forhold, der har givet anledning til vanskeligheder for nogle, men ikke alle, skoler, ved første gennemførelse af grundforløbet:

- Fagtrængsel
- Omfanget af det faglige samarbejde
- Antallet af lærere, som den enkelte elev møder i grundforløbet.

#### Til nr. 1 (§ 10)

#### Mulighed for at skolerne kan vælge, at treårige fag først starter med studieretningsforløbet

For at mindske fagtrængslen i grundforløbet påtænkes det at fjerne det nuværende krav i lovens § 10, stk. 1, om, at alle ni fag (dansk, engelsk, 2. fremmedsprog, historie, idræt, et kunstnerisk fag, matematik, et naturvidenskabeligt fag og samfundsfag) skal indgå i grundforløbet samtidig med almen sprogforståelse, almen studieforberedelse og naturfagligt grundforløb. I stedet foreslås det, at skolerne - i lighed med den frihed, de har til at beslutte dette for så vidt angår 2.

fremmedsprog - får frihed til at beslutte, at undervisningen i et eller flere af de obligatoriske fag dansk, engelsk, historie og idræt, som eleverne i dag har i samtlige tre år, først begynder samtidig med studieretningsforløbet. Skolerne får dermed større frihed til at fordele den samlede uddannelsestid til disse fag mere fleksibelt og efter lokal beslutning.

For hvert af de fag, som en skole vælger at påbegynde i grundforløbet tilsigtes det at bibeholde kravet i stx-bekendtgørelsen om, at hvert fag, der indgår med særfaglig undervisning, skal tildeles mindst 25 timers uddannelsestid, som dels anvendes til særfaglig undervisning, dels til faglig undervisning i samspil med andre fag, fx inden for rammerne af almen studieforberedelse. Kravet bibeholdes for at undgå risikoen for, at et grundforløb fortsat kommer til at bestå af mange fag, blot med færre timer i nogle af dem.

#### Til nr. 2 og 3 (§ 10 a og § 11, stk. 2)

#### Løsning på bindingerne til almen studieforberedelse

Det foreslås at fjerne kravet i den gældende § 10, stk. 2, om, at mindst 20 pct. af uddannelsestiden i grundforløbet skal anvendes til almen studieforberedelse, og i stedet indsætte et krav om, at der skal an-

vendes 10 pct. af uddannelsestiden til almen studieforberedelse i hele forløbet op til studentereksamen, herunder at mindst 1/3 af den samlede tid til almen studieforberedelse skal være gennemført ved afslutningen af 1.g. Som en konsekvens heraf foreslås det også at fjerne kravet i den gældende § 11, stk. 2, om, at mindst 10 pct. af uddannelsestiden i studieretningsforløbet skal anvendes til almen studieforberedelse.

Derved opnås en større frihedsgrad for den enkelte skole, således at rektor får bedre muligheder for at tilpasse grundforløbet til skolens behov. De skoler, der har behov for at kunne tilrettelægge grundforløbet lidt anderledes, vil kunne gøre det, og de skoler, der ønsker at kunne fortsætte med den nuværende ordning, vil kunne gøre dette. Den større frihed, som skolerne får til at tilrettelægge grundforløbet og almen studieforberedelse, indebærer ikke, at skolerne kan undlade at påbegynde almen studieforberedelse i grundforløbet.

Som en konsekvens af den foreslåede ophævelse af kravet om, at mindst 20 pct. af uddannelsestiden i grundforløbet skal bruges til almen studieforberedelse, påtænkes det at erstatte det nuværende krav i stx-bekendtgørelsen om, at evaluering af almen studieforberedelse skal finde sted ved afslutningen af grundforløbet, med et krav om, at der skal finde en evaluering sted i 1.g. når 1/3 af den samlede tid til almen studieforberedelse er gennemført, dvs. senest med udgangen af 1.g. Derved bliver der mulighed for at afholde evalueringen som en årsprøve.

Det er vigtigt, at rektor sikrer, at undervisningen i almen studieforberedelse tilrettelægges med progression i forløbenes længde, indhold og form, jf. det krav herom, der i forvejen indgår i læreplanerne, som er otrykt som bilag til bl.a. stx-bekendtgørelsen.

### *Til § 2*

#### *Til nr. 1*

Den kritik, som visse skoler har rejst, har drejet sig om studieområdets vægt i grundforløbet. Argumentet bag kritikken af fordelingen af timer har været, at det faglige samspil har de bedste vilkår senere i uddannel-

sen, fordi eleverne her kan arbejde på baggrund af mere solid enkeltfaglig viden.

Fordelingen for hhx er efter de hidtidige regler 250 timer i grundforløbet og 110 timer i studieretningsforløbet. For htx er fordelingen 270 i grundforløbet og 210 timer i studieretningsforløbet. Det faglige indhold i de to dele er forskelligt.

Det foreslås at give skolerne større frihed til selv at bestemme, over hvor lang en periode studieområdets del 1 skal strække sig, således at kritikken kan imødekommes, men uden at pålægge de skoler, som har gode erfaringer med studieområdets nuværende placering i grundforløbet, ændringer. Ingen skoler vil kunne undlade at påbegynde studieområdet i grundforløbet. Forslaget kræver alene ændring i bekendtgørelserne for hhx og htx.

For de skoler som vælger at benytte sig af muligheden for at udstrække studieområdets del 1, foreslås det at åbne for muligheden for, at skolen kan beslutte, at der fra grundforløbets start påbegyndes undervisning i yderligere et eller flere fag end de allerede fastsatte i lovens § 8, stk. 2 (hhx) og stk. 3 (htx), således at der kompenseres for de timer fra studieområdets del 1, der med udstrækningen placeres i begyndelsen af studieretningsforløbet. Dette kræver en tilføjelse til lovens § 10.

For de skoler, som vælger at udstrække studieområdets del 1 op til et år, vil der i bekendtgørelserne for hhx og htx tillige blive åbnet op for, at skolerne kan placere den interne prøve i studieområdets del 1 senest ved afslutningen af 1. år. Derved bliver der mulighed for at lade prøven indgå som en årsprøve.

For htx indebærer dette blandt andet, at 2. fremmedsprog, som er et valgfag, kan påbegyndes ved uddannelsens start.

### *Til § 3*

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. august 2006, således at de nye regler finder anvendelse fra og med starten af skoleåret 2006/2007.

De påtænkte bekendtgørelsesændringer tilsigtes ligeledes at træde i kraft den 1. august 2006.

## Bilag 1

## Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

*Gældende formulering*

**§ 10.** Grundforløbet skal give eleverne faglig indsigt og forståelse samt en indføring i gymnasiale arbejdsmetoder og danne grundlag for elevernes valg og gennemførelse af studieretning samt basis for udvikling af elevernes almindelse. Grundforløbet består af dansk, engelsk, 2. fremmedsprog, historie, idræt, et kunstnerisk fag, matematik, et naturvidenskabeligt fag, et naturvidenskabeligt grundforløb og samfundsfag samt almen sprogforståelse.

*Stk. 2.* Mindst 20 pct. af uddannelsestiden i grundforløbet skal anvendes til samarbejde og sammenhæng mellem fagene (almen studieforberedelse).

*Lovforslaget***§ 1**

I lov nr. 95 af 18. februar 2004 om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven), som ændret ved § 2 i lov nr. 590 af 24. juni 2005, foretages følgende ændringer

1. § 10 affattes således:

»§ 10. Grundforløbet skal give eleverne faglig indsigt og forståelse samt en indføring i gymnasiale arbejdsmetoder og danne grundlag for elevernes valg og gennemførelse af studieretning samt basis for udvikling af elevernes almindelse.

*Stk. 2.* Grundforløbet består af dansk, engelsk, 2. fremmedsprog, historie, idræt, et kunstnerisk fag, matematik, et naturvidenskabeligt fag, et naturvidenskabeligt grundforløb og samfundsfag samt almen sprogforståelse og almen studieforberedelse, jf. dog stk. 3.

*Stk. 3.* Skolen kan beslutte, at dansk, engelsk, 2. fremmedsprog, historie og idræt først begynder samtidig med studieretningsforløbet. «

2. Efter § 10 indsættes:

*»Samlet procentsats i grundforløbet og studieretningsforløbet til almen studieforberedelse*

**§ 10 a.** 10 pct. af uddannelsestiden i det samlede forløb op til studentereksamen skal anvendes til samarbejde og sammenhæng mellem fagene (almen studieforberedelse). Ved udgangen af 1.g skal mindst 1/3 af den samlede uddannelsestid til almen studieforberedelse være gennemført.«

*Gældende formulering***§ 11. ---**

*Stk. 2.* Mindst 10 pct. af uddannelsestiden i studieretningsforløbet skal anvendes til samarbejde og sammenhæng mellem fagene (almen studieforberedelse).

**§ 8. ---***Lovforslaget***3. § 11, stk. 2, ophæves.**

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

**§ 2**

I lov nr. 96 af 18. februar 2004 om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx) foretages følgende ændringer:

**1. I § 8 indsættes som stk. 4:**

»*Stk. 4.* Såfremt skolen har besluttet at udstrække studieområdet del 1 op til et år, kan skolen beslutte, at der fra grundforløbets start påbegyndes undervisning i yderligere et eller flere fag end de i stk. 2 og 3 nævnte.«

**§ 3**

Loven træder i kraft den 1. august 2006.



Til lovforslag nr. L 181. Skriftlig fremsættelse (29. marts 2006)

**Undervisningsministeren (Bertel Haarder):**

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

*Forslag til lov om ændring af lov om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven) og af lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hxx) og højere teknisk eksamen (htx) (Ændring af grundforløbet i de treårige uddannelser)*

(Lovforslag nr. L 181).

Formålet med lovforslaget er at give skolerne større frihed til selv at bestemme, hvordan de vil tilrettelægge grundforløbet i de treårige gymnasiale uddannelser. Forslaget bygger dels på anbefalinger fra den følgegruppe, som jeg har nedsat til at følge og foretage en vurdering af realiseringen af gymnasieforløbet, dels på et stort antal tilbagemeldinger fra skolerne – især det almene gymnasium - om reformen.

*Følgegruppens forslag vedrørende grundforløbet i stx-uddannelsen:*

Følgegruppen har i sin anden rapport (januar 2006) peget på, at de krav og vilkår, der gælder for grundforløbet, kan gøre det vanskeligt at realisere målene med grundforløbet fuldt ud. Endvidere har mange skoler over for mig givet udtryk for, at der er behov for luft i grundforløbet. Dette skyldes, at der er mange fag, at mindst 20 procent af uddannelsestiden skal bruges til det faglige samarbejde, der finder sted inden for rammen "almen studieforbereelse", og at eleverne møder mange forskellige lærere.

Følgegruppen har på denne baggrund anbefalet, at skolerne får større frihed til selv at bestemme, hvordan undervisningen i almen studieforbereelse skal fordeles over det treårige forløb, således at kravet om, at mindst 20 procent af uddannelsestiden i grundforløbet og mindst 10 procent af tiden i studieretningsforløbet skal anvendes

til almen studieforbereelse, bortfalder. I stedet har følgegruppen foreslået en samlet procentsats på 10 procent for hele forløbet i almen studieforbereelse op til studentereksamen, herunder at mindst 1/3 af uddannelsestiden til almen studieforbereelse skal være gennemført ved udgangen af 1.g. Den større frihed, som skolerne får til at tilrettelægge grundforløbet og almen studieforbereelse, indebærer ikke, at skolerne kan undlade at påbegynde almen studieforbereelse i grundforløbet.

I konsekvens heraf har følgegruppen desuden foreslået, at almen studieforbereelse ikke nødvendigvis skal evalueres efter grundforløbet, men at evalueringen skal finde sted, når 1/3 af den samlede uddannelsestid til almen studieforbereelse er gennemført. Evalueringen skal således senest finde sted ved afslutningen af 1.g, og der er dermed mulighed for, at prøven kan indgå som en årsprøve.

Det foreslås tillige, at skolerne får frihed til at beslutte, at undervisningen i et eller flere af de obligatoriske fag dansk, engelsk, historie og idræt, som eleverne i dag har i samtlige tre år, først begynder samtidig med studieretningsforløbet. De enkelte fags uddannelsestid ændres ikke hermed, men skolerne får større frihed til at fordele den samlede uddannelsestid til disse fag mere fleksibelt.

*Følgegruppens forslag vedrørende grundforløbet i uddannelserne til hxx og htx:*

Følgegruppen har i sin rapport lagt vægt på, at hxx- og htx-skolerne ikke i samme grad som stx-skolerne har givet udtryk for, at de har haft problemer med grundforløbet, men at en række skoler har rejst kritik af fordelingen af timer til studieområdet i henholdsvis grundforløbet og studieretningsforløbet. Argumentet bag kritikken har været, at det faglige samspil har bedre vilkår senere i uddannelsen, fordi eleverne her kan ar-

bejde på baggrund af mere solid enkeltfaglig viden.

For at sikre studieområdet bedre vilkår foreslås det, at skolerne får frihed til selv at beslutte, om der fra grundforløbets start skal påbegyndes undervisning i yderligere et eller flere fag, samt at skolerne får frihed til at udstrække studieområdets første del i op til et år, dvs. ud over grundforløbets længde. Ved at give skolerne frihed til at påbegynde flere fag i grundforløbet kan der kompenseres for de timer fra studieområdets første del, der placeres i begyndelsen af studierefningsforløbet. Den større frihed, som skolerne får til at tilrettelægge grundforløbet og studie-

området, indebærer ikke, at skolerne kan undlade at påbegynde studieområdet i grundforløbet.

I konsekvens heraf tilsigtes det at give de skoler, der udstrækker studieområdets første del i op til et år, mulighed for at placere prøven i studieområdets første del senest ved afslutningen af 1. år. Der bliver dermed mulighed for, at prøven kan indgå som en årsprøve.

Med lovforslaget gennemføres de af følgegruppens forslag, der kræver lovændringer.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.